

مقاله‌ی پژوهشی

مقایسه‌ی رابطه میان طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه، ساز و کارهای دفاعی و تیپ شخصیتی D در افراد دارای دلبستگی ایمن و نایمن

خلاصه

مقدمه: سبک‌های دلبستگی، تعیین‌کننده‌ی قواعد عاطفی، شناختی و راهبردهایی هستند که واکنش‌های هیجانی را در افراد و روابط بین شخصی هدایت می‌کنند. هدف از این پژوهش، مقایسه‌ی رابطه میان طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه، ساز و کارهای دفاعی و تیپ شخصیتی D در افراد دارای دلبستگی ایمن و نایمن بود.

روش کار: جهت انجام این پژوهش همبستگی، نمونه‌ای به حجم ۲۴۰ نفر از مراجعه‌کنندگان به کلینیک روان‌شناسی دلفی واقع در شهر تهران در سال ۱۳۹۳، به صورت نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند. از پرسش‌نامه‌های ساز و کارهای دفاعی (DSQ-40)، سبک‌های دلبستگی بزرگسالان (AAS)، تیپ شخصیتی D و طرح‌واره‌ی ناسازگار اولیه استفاده گردید. تحلیل داده‌ها با استفاده از روش همبستگی پیرسون و رگرسیون چندمتغیری انجام گرفت.

یافته‌ها: نتایج نشان دادند که رابطه‌ی بین طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه و ساز و کارهای دفاعی در افراد دارای دلبستگی ایمن و نایمن با یکدیگر، متفاوت است. هم‌چنین رابطه‌ی بین طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه و تیپ شخصیتی D در افراد دارای دلبستگی ایمن و نایمن و رابطه‌ی بین ساز و کارهای دفاعی و تیپ شخصیتی D در افراد دارای دلبستگی ایمن و نایمن با یکدیگر، متفاوت است ($P < 0/01$).

نتیجه‌گیری: با توجه به اهمیت دلبستگی در توسعه‌ی طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه و اثرات این طرح‌واره‌ها و ساز و کارهای دفاعی در آسیب‌شناسی شخصیت، توجه به کارکردهای شناختی و دلبستگی می‌تواند به فرایند درمان کمک کند.

واژه‌های کلیدی: تیپ شخصیتی D، دلبستگی، طرح‌واره، ساز و کار دفاعی

شیوانصیرزاده

کارشناسی ارشد روان‌شناسی بالینی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات، البرز، ایران

*آدیس کراسکیان

استادیار دانشکده روان‌شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد کرج، کرج، ایران

*مؤلف مسئول:

گروه روان‌شناسی بالینی، دانشگاه آزاد اسلامی، کرج، ایران

تاریخ وصول: ۹۵/۰۲/۱۸

تاریخ تایید: ۹۵/۰۶/۲۵

پی‌نوشت:

این پژوهش برگرفته از پایان‌نامه‌ی نویسنده‌ی اول است که با تایید دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات و بدون حمایت مالی نهاد خاصی انجام شده و با منافع نویسنده‌گان رابطه‌ای نداشته است. از تمامی شرکت‌کنندگان، تشکر می‌گردد.

مقدمه

گرفته است. سبک دفاعی بالغ، نشان‌دهنده‌ی روش‌های کاربردی، طبیعی و تطبیقی مقابله است در حالی که سبک‌های روان‌رنجور و نابالغ به عنوان نتیجه‌ی راهبردهای مقابله‌ای ناکارآمد و ناسازگار در نظر گرفته می‌شود (۱۲).

شخصیت نوع D یک شخصیت مضطرب است که شامل دو ویژگی شخصیتی پایدار است: عاطفه‌ی منفی^{۱۰} و بازداری اجتماعی^{۱۱}. افراد با تیپ شخصیتی D تمایل به تجربه‌ی احساسات منفی افزایش یافته دارند و تمایلی برای به اشتراک گذاشتن احساسات خود با دیگران ندارند (۱۳). تحقیقات قبلی نشان می‌دهد که تیپ شخصیتی D با عامل تنش‌زای روانی اجتماعی (۱۴)، اختلال در سلامت جسمی و روانی (۱۵)، ناخوشی (۱۶، ۱۷، ۱۸) در ارتباط است.

مولز و دنولت با بررسی مطالعات منتشر شده از سال ۲۰۰۲ تا ۲۰۰۹ به این نتیجه رسیدند که تیپ شخصیتی D با علایم افسردگی و اضطراب، شکایت جسمانی بیشتر و گزارش‌های سلامتی کمتر و استرس ناشی از کار همراه بود (۱۸). گانگور^{۱۲} دریافت که دلبستگی ترس‌آور و دامنه‌ی طرح‌واره‌ی گسیخته به صورت منفی و محدودیت‌های مختل به صورت مثبت، ابراز وجود رابطه‌ی را پیش‌بینی می‌کنند (۱۹). در مطالعه‌ی دیگری، کالواته^{۱۳} و همکاران نشان دادند که دو طرح‌واره‌ی ایثار و خود تحول نیافته/گرفتار، همبستگی منفی با مقیاس آسیب‌شناسی روانی از جمله افسردگی دارند (۲۰).

با بررسی پژوهش‌های پیشین، کمبود پژوهش در زمینه‌ی ارتباط طرح-واره‌های ناسازگار اولیه، تیپ شخصیتی D و ساز و کارهای دفاعی در افراد دارای دلبستگی ایمن و نایمن احساس می‌شود. بر اساس این هدف، رابطه‌ی بین طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه و ساز و کارهای دفاعی و تیپ شخصیتی D در افراد دارای دلبستگی ایمن و نایمن مورد بررسی قرار گرفت.

روش کار

این مطالعه از نوع همبستگی و مقطعی است. با در نظر گرفتن این مطلب که لیندمن و همکاران تاکید می‌کنند حجم گروه نمونه باید در تحلیل رگرسیون چندمتغیری دست کم ۱۰ و یا ۲۰ برابر تعداد متغیرها باشد (۲۱)، ۲۴۰ نفر از جامعه‌ی آماری این پژوهش مشتمل بر زنان و مردان گروه سنی ۱۷ تا ۵۰ سال مراجعه‌کننده به مرکز مشاوره دلفی در شهر تهران در سال ۱۳۹۳ انتخاب شدند. به افراد در خصوص محرمانه ماندن اطلاعات‌شان اطمینان خاطر داده شد. افرادی که حاضر به همکاری شدند

نوع برخورد والدین با کودک به ویژه مادر-کودک سبب پدید آمدن نوعی دلبستگی شده که در تحول اجتماعی آینده‌ی فرد نقش به‌سزایی دارد. منظور از دلبستگی، رابطه‌ی نخستین میان مادر و کودک است که پس از شکل‌گیری، عامل محافظت فرد از نبودن خواهد بود (۱). رابطه-ی دلبستگی ممکن است ایمن یا نایمن باشد (۲، ۳). بزرگسالانی که دارای سبک دلبستگی ایمن^۱ هستند به روابط بلندمدت اعتماد می‌کنند و هم‌چنین توانایی به اشتراک گذاشتن احساسات‌شان را با افراد دیگر دارند. بزرگسالانی که دلبستگی نایمن^۲ دارند بیشتر احتمال دارد که به قابل اعتماد بودن دیگران شک کنند یا انتظار دارند دیگران آن‌ها را طرد کنند (۴).

بررسی پژوهش‌های پیشین نشان می‌دهد که طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه و دلبستگی، مرتبط هستند. سیمارد، موس و پاسکوزو^۳ در مطالعات خود نشان دادند که نشانه‌هایی از طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه در میان بزرگسالان جوان با دلبستگی نایمن دوسوگرای کودکی یا سبک دلبستگی بزرگسالان نایمن آشفته، در مقایسه با همسالان ایمن خود وجود دارد (۵). طرح‌واره‌های افراد به طور معنی‌داری به سبک دلبستگی بزرگسالی آن‌ها مرتبط بودند (۶).

طرح‌واره‌ها میانبرهای شناختی هستند که فرد را از نیاز به پردازش آگاهانه جزئیات هر تجربه بازمی‌دارند (۷). با عملکرد خارج از آگاهی هوشیار فرد، طرح‌واره، آرامش و آشنایی ایجاد می‌کند و اطلاعات ورودی را به منظور حفظ انسجام شناختی تحریف می‌کند (۸). شبیه به مفهوم "اعتقادات بنیادی"^۴ (۹)، طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه بر این که افراد چگونه تحریکات در محیط خود را رمزگذاری، پردازش و پاسخ-دهی می‌کنند، اثر می‌گذارد و اعتقاد بر این است که در دوران کودکی معمولاً از طریق تجارب سمی یا آسیب‌زایی که دربرگیرنده‌ی مراقبان اولیه است توسعه می‌یابد (۱۰).

ساز و کارهای دفاعی خود^۵ فرایندهای روانی ناخودآگاهی هستند که به فرد در مقابله با اضطراب ناشی از محیط پرتنش داخلی و خارجی کمک می‌کنند (۱۱). اندروز، سینگ و باند، سه سبک دفاعی مهم را بر اساس بیست ساز و کار دفاعی مختلف پیشنهاد شده توسط ویلیانت^۶ طبقه‌بندی کردند. این سه سبک دفاعی "بالغ"^۷، "نابالغ"^۸ و "روان‌رنجور"^۹ نام

¹Securely Attached²Insecurely Attached³Simard, Moss and Pascuzzo⁴Core Beliefs⁵Ego Defense Mechanisms⁶Villiant⁷Mature⁸Immature⁹Neurotic¹⁰Negative Affectivity¹¹Social Inhibition¹²Güngör¹³Calvete

مختلف و آمار روایی کافی با آزمون و بازآزمون (۰/۶۶) و ارتباط بالا بین سؤال‌ها (۰/۷۸) را نشان داده است (۱۲). احتشام‌زاده، پاشا و صمیمی برای تعیین پایایی این پرسش‌نامه از روش آلفای کرونباخ و تصنیف استفاده کردند که برای کل پرسش‌نامه به ترتیب برابر با ۰/۸۴ و ۰/۸۲، و برای سبک دفاعی رشدنیافته به ترتیب ۰/۸۰ و ۰/۸۰، سبک دفاعی رشدیافته به ترتیب ۰/۵۵ و ۰/۶۳ و سبک دفاعی روان آزرده به ترتیب ۰/۵۵ و ۰/۶۰ بود (۲۶).

د- پرسش‌نامه‌ی سبک‌های دلبستگی بزرگسالان (AAS): مقیاس سبک‌های دلبستگی بزرگسالان رسماً در سال ۱۹۹۰ توسعه داده شد اما زودتر بر روی کار هازن و شیور^۲ ساخته شد (۲۷). مقیاس شامل ۱۸ سؤال با نمره‌گذاری در مقیاس لیکرت ۵ نقطه‌ای می‌باشد. سبک‌های دلبستگی بزرگسالی به نام "امن"، "مضطرب" و "اجتنابی" را اندازه‌گیری می‌کند. کالینز و رید، ضریب آلفای کرونباخ را ۰/۶۹ برای نزدیک بودن، ۰/۷۵ برای وابستگی و ۰/۷۲ برای اضطراب گزارش کردند. همبستگی آزمون مجدد برای یک دوره‌ی ۲ ماهه ۰/۶۸ برای نزدیک بودن، ۰/۷۱ برای وابستگی و ۰/۵۲ برای اضطراب بود (۲۸). طاهری، روایی این پرسش‌نامه را به وسیله‌ی همسانی درونی سبک‌های دلبستگی ۰/۵۵ تا ۰/۷۴ به دست آورد و پایایی آن را با استفاده از روش بازآزمایی در دلبستگی ایمن ($r=0/84$) و در دلبستگی نایمن دوسوگرا و اجتنابی ($r=0/87$) گزارش کرده است (۲۹).

اطلاعات به دست آمده از پرسش‌نامه‌های ذکر شده با استفاده از نرم‌افزار SPSS مورد بررسی قرار گرفت. کجی/کشیدگی کمتر از |۲| برآورد شد و P در آزمون کولموگروف-اسمیرنوف بیش از ۰/۰۵ بود، بنابراین فرض نرمال بودن داده‌ها برقرار است (جدول ۱) سپس رگرسیون چندگانه محاسبه شد.

نتایج

بر اساس یافته‌ها ۸۵/۸ درصد افراد، متاهل و ۱۴/۲ درصد مجرد بودند. حدود ۶۹/۲ درصد نوعی مدرک دانشگاهی و ۳۰/۸ درصد دیپلم داشتند.

جدول ۱- کجی کشیدگی برای زیرمقیاس‌های پرسش‌نامه‌های

گروه‌ها		کجی		کشیدگی خطای	
کجی		خطای استاندارد		کشیدگی استاندارد	
رهاشدگی (ed)	۲/۳۵۹	۰/۱۵۷	۷/۱۹۸	۰/۳۱۳	کشیدگی
بی‌اعتمادی/بدرفتاری (ab)	۱/۴۶۷	۰/۱۵۷	۲/۹۸۸	۰/۳۱۳	
محرومیت هیجانی (ma)	۱/۰۳۶	۰/۱۵۷	۱/۷۱۲	۰/۳۱۳	
نقص/شرم (si)	۰/۰۴۴	۰/۱۵۷	-۰/۲۳۱	۰/۳۱۳	
انزوای اجتماعی/بیگانگی (ds)	۱/۳۴۸	۰/۱۵۷	۲/۱۸۲	۰/۳۱۳	

پرسش‌نامه‌های ساز و کارهای دفاعی (DSQ-40)، سبک‌های دلبستگی بزرگسالان (AAS)، تیپ شخصیتی D و طرح‌واره‌ی ناسازگار اولیه را پر کردند.

ابزار پژوهش

الف- پرسش‌نامه‌ی طرح‌واره‌ی ناسازگار اولیه: برای ارزیابی طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه، پرسش‌نامه‌ی طرح‌واره‌ی یانگ فرم کوتاه (۷) استفاده شد. این پرسش‌نامه (YSQ-SF) شامل ۱۵ طرح‌واره‌ی ناسازگار اولیه می‌باشد. تحقیقات نشان داده است که YSQ-SF دارای اعتبار افتراقی خوب (با ضرایب آلفا از ۰/۹۶ در میان یک نمونه‌ی بالینی و ۰/۹۲ در میان یک نمونه‌ی غیر بالینی)، ثبات درونی خوب و یک ساختار عاملی قوی است که در سراسر نمونه‌های بالینی و در سراسر درجات مختلف آسیب‌شناسی روانی پایدار است (۲۲). روایی و اعتبار پرسش‌نامه طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه (فرم ۷۵ سؤالی) توسط یوسفی و همکاران بر روی نمونه ۵۷۹ نفری و در دو مرحله بررسی شد. در این بررسی اعتبار پرسش‌نامه با استفاده از دو روش آلفای کرونباخ و دو نیمه کردن در کل نمونه به ترتیب (۰/۹۱ و ۰/۸۹)، در دختران (۰/۸۷ و ۰/۸۴) و در پسران (۰/۸۱ و ۰/۸۴) بود (۲۳).

ب- پرسش‌نامه‌ی تیپ شخصیتی D: تیپ شخصیتی D، عاطفه‌ی منفی و بازداری اجتماعی با استفاده از مقیاس تیپ D (۱۳) مورد بررسی قرار گرفت، این مقیاس، یک ابزار خودگزارشی و دارای ۱۴ عبارت است و عباراتی مانند "من اغلب احساس نارضایتی می‌کنم" را شامل می‌شود. هفت سؤال برای عاطفه‌ی منفی و هفت سؤال برای بازداری اجتماعی می‌باشد. این مقیاس در ۵ حالت (لیکرت) درجه‌بندی شده است. نمره‌ی کل برای خرده‌مقیاس‌های عاطفه‌ی منفی و بازداری اجتماعی می‌تواند بین محدوده‌ی ۰ تا ۲۸ برای ارزیابی صفات شخصیتی باشد. افرادی که ۱۰ امتیاز یا بیشتر در هر دو خرده‌مقیاس عاطفه‌ی منفی و بازداری اجتماعی می‌گیرند به عنوان تیپ شخصیتی D طبقه‌بندی شدند. در مطالعه‌ی وو و موزر^۱، آلفای کرونباخ ۰/۸۶ و ۰/۸۲ برای خرده‌مقیاس‌های عاطفه‌ی منفی و بازداری اجتماعی بود (۲۴). احمدپور و همکاران برای بررسی پایایی مقیاس ساخته شده از روش‌های آلفای کرونباخ، بازآزمایی و دونیمه‌سازی استفاده کردند. ضرایب به دست آمده با این روش‌ها به ترتیب برابر با ۰/۸۵، ۰/۹۲ و ۰/۷۴ بود (۲۵).

ج- پرسش‌نامه‌ی ساز و کارهای دفاعی (DSQ-40): این پرسش‌نامه یکی از ابزارهای خودگزارشی روان‌سنجی است که به طور گسترده برای ارزیابی ساز و کارهای دفاعی خود استفاده می‌شود. آن ساختار خوب و اعتبار محتوا توسط افتراق بین جمعیت‌های مختلف روانی در مطالعات

¹Wu and Moser

²Hazen and Shaver

۰/۳۱۳	-۰/۳۳۰	۰/۱۵۷	-۰/۲۸۲	عاطفه‌ی منفی	۰/۳۱۳	۱/۲۸۸	۰/۱۵۷	۱/۱۵۱	وابستگی/بی‌کفایتی (di)
۰/۳۱۳	۰/۳۱۵	۰/۱۵۷	۰/۱۸۵	بازداری اجتماعی	۰/۳۱۳	۱۰/۳۰۳	۰/۱۵۷	۲/۷۳۵	آسیب‌پذیری نسبت به بیماری (vh)
					۰/۳۱۳	۱/۷۸۴	۰/۱۵۷	۱/۴۲۳	خود تحول نیافته/گرفتار (em)
					۰/۳۱۳	۰/۳۴۱	۰/۱۵۷	-۰/۰۱۲	شکست (fa)
					۰/۳۱۳	۰/۳۵۷	۰/۱۵۷	۰/۷۸۱	استحقاق/بزرگ‌منشی (et)
					۰/۳۱۳	۰/۷۹۵	۰/۱۵۷	۰/۴۸۲	خویش‌ن داری/خودانضباطی ناکافی (is)
					۰/۳۱۳	۸۷۴/۵	۰/۱۵۷	۱/۹۷۸	ایثار (sb)
					۰/۳۱۳	۷۷۸/۳	۰/۱۵۷	۱/۷۰۲	اطاعت (ss)
					۰/۳۱۳	۸۷۶/۳	۰/۱۵۷	۱/۳۶۹	بازداری هیجانی (ei)
					۰/۳۱۳	۰/۰۹۵	۰/۱۵۷	-۰/۴۷۱	معیارهای سرسختانه (us)
					۰/۳۱۳	-۰/۱۱۴	۰/۱۵۷	۰/۵۴۵	سبک دفاعی رشد یافته
					۰/۳۱۳	-۰/۲۱۷	۰/۱۵۷	۰/۶۰۱	سبک دفاعی نورو تیک
					۰/۳۱۳	-۰/۱۲۹	۰/۱۵۷	۰/۴۷۴	سبک دفاعی رشد نیافته

همبستگی پیرسون، رابطه معنی‌داری بین ساز و کارهای دفاعی و طرح-واره‌های ناسازگار اولیه ($P < ۰/۰۱$) نشان داد. در افراد با دلبستگی ایمن، طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه ۶۱ درصد از واریانس ساز و کارهای دفاعی بالغ، ۳۴ درصد ساز و کارهای دفاعی روان‌رنجور و ۴۳ درصد ساز و کارهای دفاعی نابالغ را توضیح داد. در افراد با دلبستگی نایمن، طرح-واره‌های ناسازگار اولیه ۵۵ درصد از واریانس ساز و کارهای دفاعی بالغ، ۶۳ درصد از ساز و کارهای دفاعی روان‌رنجور و ۲۷ درصد از ساز و کارهای دفاعی نابالغ را توضیح داد.

جدول ۲- ضرایب رگرسیون استاندارد شده و استاندارد نشده‌ی پیش‌بینی سبک رشد یافته از روی طرح‌واره‌های ناسازگار

دلبستگی نایمن				دلبستگی ایمن				متغیر		
t	ضرایب استاندارد نشده	ضرایب استاندارد نشده	سطح معنی-داری	t	ضرایب استاندارد نشده	ضرایب استاندارد شده	سطح معنی-داری			
Beta	B	B		Beta	B					
۰/۰۰۰	۱۳/۰۴۹	۷/۰۲۵	۹۱/۶۷۰	۰/۰۰۰	۱۵/۶۴	۷/۸۷۹	۱۲۳/۲۵۹	Constant		
۰/۲۵۴	-۱/۱۴۸	-۰/۱۲۹	۰/۲۲۳	-۰/۲۵۶	۰/۰۱۴	-۰/۱۹۸	۰/۳۲۴	-۰/۸۰۵	رهاشدگی (ed)	
۰/۰۱۲	-۲/۵۵۲	-۰/۴۳۳	۰/۲۹۶	-۰/۷۵۵	۰/۰۰۰	-۰/۵۳۶	۰/۲۹۳	-۱/۴۶۱	بی‌اعتمادی/بدرفتاری (ab)	
۰/۴۵۹	۰/۷۴۴	۰/۰۹۸	۰/۲۳۲	۰/۱۷۲	۰/۰۰۰	-۸/۰۵	-۰/۸۳۸	۰/۲۹۵	-۲/۳۷۸	محرومیت هیجانی (ma)
۰/۰۰۰	-۵/۲۵۶	-۰/۵۷۹	۰/۱۸۲	-۰/۹۵۸	۰/۰۱۱	-۲/۵۹	-۰/۲۱۸	۰/۱۹۵	-۰/۵۰۷	نقص/شرم (si)
۰/۰۰۳	۳/۰۶۷	۰/۶۶۷	۰/۳۶۸	۱/۱۳۰	۰/۹۵۶	-۰/۰۵	-۰/۰۰۶	۰/۲۶۱	-۰/۰۱۴	انزوای اجتماعی/بیگانگی (ds)
۰/۵۰۴	۰/۶۷۱	۰/۱۲۲	۰/۵۰۲	۰/۳۳۷	۰/۰۰۴	-۲/۹۴	-۰/۳۳۷	۰/۳۹۷	-۱/۱۶۸	وابستگی/بی‌کفایتی (di)
۰/۴۸۶	-۰/۶۹۹	-۰/۰۹۴	۰/۳۱۳	-۰/۲۱۸	۰/۰۰۰	-۶/۵۴	-۰/۵۲۰	۰/۳۵۴	-۲/۳۱۶	آسیب‌پذیری نسبت به بیماری (vh)
۰/۰۰۰	-۴/۵۵۶	-۰/۷۰۹	۰/۴۳۸	-۱/۹۹۴	۰/۰۰۶	۲/۸۱	۰/۲۵۱	۰/۳۸۲	۱/۰۷۴	خود تحول نیافته/گرفتار (em)
۰/۰۰۰	-۵/۲۲۷	-۰/۶۱۰	۰/۲۶۵	-۱/۳۸۵	۰/۱۳۲	-۱/۵۱	-۰/۱۵۱	۰/۲۶۸	-۰/۴۰۶	شکست (fa)
۰/۳۹۵	۰/۸۵۵	۰/۱۱۸	۰/۲۴۰	۰/۲۰۶	۰/۰۰۰	-۴/۲۴	-۰/۴۵۴	۰/۲۷۵	-۱/۱۶۸	استحقاق/بزرگ‌منشی (et)
۰/۰۲۹	۲/۲۲۴	۰/۳۳۰	۰/۳۶۰	۰/۸۰۰	۰/۶۹۹	-۰/۳۸	-۰/۰۴۵	۰/۳۷۰	-۰/۱۴۴	خویش‌ن داری/خودانضباطی ناکافی (is)
۰/۰۷۳	۱/۸۱۷	۰/۳۰۸	۰/۳۱۰	۰/۵۶۳	۰/۰۰۰	۷/۱۰	۰/۶۰۰	۰/۲۶۶	۱/۸۹۰	ایثار (sb)
۰/۲۲۵	-۱/۲۲۱	-۰/۱۵۵	۰/۲۶۳	-۰/۳۲۱	۰/۰۰۰	-۶/۲۲	-۰/۴۴۷	۰/۳۱۸	-۱/۹۷۹	اطاعت (ss)
۰/۰۶۹	۱/۸۳۷	۰/۲۳۷	۰/۲۵۵	۰/۴۶۸	۰/۰۰۲	۳/۱۲	۰/۳۵۳	۰/۳۶۶	۱/۱۴۴	بازداری هیجانی (ei)
۰/۵۱۹	-۰/۶۴۸	-۰/۰۸۴	۰/۲۵۸	-۰/۱۶۷	۰/۰۰۰	-۴/۶۵	-۰/۵۲۷	۰/۲۵۳	-۱/۱۷۴	معیارهای سرسختانه (us)

بر اساس جدول ۲، در افراد با دلبستگی ایمن رهاشدگی، بی‌اعتمادی/بدرفتاری، محرومیت هیجانی، نقص/شرم، وابستگی/بی‌کفایتی (di)، آسیب‌پذیری نسبت به بیماری (vh)، خود تحول نیافته/گرفتار (em)، استحقاق/بزرگ‌منشی (et)، ایثار (sb)، اطاعت (ss)، بازداری هیجانی (ei) و معیارهای سرسختانه (us) می‌توانند سبک دفاعی رشد یافته را پیش‌بینی کنند. هم‌چنین در افراد با دلبستگی نایمن طرح‌واره‌های بی-اعتمادی/بدرفتاری (ab)، نقص/شرم (si)، انزوای اجتماعی/بیگانگی (ds)، خود تحول نیافته/گرفتار و شکست (fa)، خویش‌ن داری/خودانضباطی ناکافی (is) می‌توانند سبک دفاعی رشد یافته را پیش-بینی کنند

جدول ۳- ضرایب رگرسیون استاندارد شده و استاندارد نشده‌ی پیش‌بینی سبک نورو تیک از روی طرح‌واره‌های ناسازگار

دلبستگی نایمن				دلبستگی ایمن				متغیر
t	ضرایب استاندارد نشده	ضرایب استاندارد نشده	سطح معنی-داری	t	ضرایب استاندارد شده	ضرایب استاندارد نشده	سطح معنی-داری	

Beta	B	خطای استاندارد	Beta	B	خطای استاندارد
۰/۱۶۹	-۱/۳۸۵	۸/۲۵۷	-۱۱/۴۳۸	۰/۲۲۳	۱/۲۲۵
۰/۳۳۳	-۰/۹۷۲	-۰/۰۹۹	۰/۲۶۲	-۰/۲۵۵	۰/۰۰۰
۰/۰۰۰	-۳/۶۷۴	-۰/۵۶۳	۰/۳۴۸	-۱/۲۷۸	۰/۰۱۳
۰/۰۴۴	-۲/۰۴۶	-۰/۲۴۴	۰/۲۷۲	-۰/۵۵۷	۰/۰۱۹
۰/۷۵۱	-۰/۳۱۹	-۰/۰۳۲	۰/۲۱۴	-۰/۰۶۸	۰/۵۰۳
۰/۰۳۳	۲/۱۶۶	۰/۴۲۵	۰/۴۳۳	۰/۹۳۸	۰/۵۰۳
۰/۱۳۶	۱/۵۰۴	۰/۲۴۷	۰/۵۹۰	۰/۸۸۷	۰/۳۰۴
۰/۰۴۲	۲/۰۶۲	۰/۲۵۱	۰/۳۶۷	۰/۷۵۷	۱/۶۱۸
۰/۰۰۰	۴/۵۱۱	۰/۶۳۴	۰/۵۱۴	۲/۳۲۱	۱/۷۳
۰/۷۶۰	-۰/۳۰۶	-۰/۰۳۲	۰/۳۱۱	-۰/۰۹۵	۰/۷۱۷
۰/۰۵۲	-۱/۹۷۲	۰/۲۴۵	۰/۲۸۳	۰/۵۵۷	-۱/۶۲
۰/۳۳۲	۰/۹۷۵	۰/۱۳۱	۰/۴۲۳	۰/۴۱۲	۰/۶۱۹
۰/۰۶۰	-۱/۹۰۵	-۰/۲۹۲	۰/۳۶۴	-۰/۶۹۳	۰/۵۹۵
۰/۱۸۱	۱/۳۴۸	۰/۱۵۴	۰/۳۰۹	۰/۴۱۶	۰/۰۲۰
۰/۰۵۶	۱/۹۳۴	۰/۲۲۶	۰/۲۹۹	۰/۵۷۸	۰/۱۳۴
۰/۰۹۴	۱/۶۹۱	۰/۱۹۷	۰/۳۰۴	۰/۵۱۴	۰/۰۰۲

بر اساس جدول ۳، در افراد با دل‌بستگی ایمن طرحواره‌های ره‌اشدگی (ed)، بی‌اعتمادی/بدرفتاری (ab)، محرومیت هیجانی (ma)، انزوای اجتماعی/بی‌کفایتی (di)، آسیب‌پذیری نسبت به بیماری (vh) و خود شکست (fa) می‌توانند سبک دفاعی نوروپیک را پیش‌بینی کنند. همچنین در افراد با دل‌بستگی نایمن طرح‌واره‌های بی-اعتمادی/بدرفتاری (ab)، محرومیت هیجانی (ma)، اطاعت (ss) و معیارهای سرسختانه (us) می‌توانند سبک دفاعی نوروپیک را پیش‌بینی کنند.

جدول ۴- ضرایب رگرسیون استاندارد شده و استاندارد نشده‌ی پیش‌بینی سبک رشد نیافته از روی طرح‌واره‌های ناسازگار

متغیر			دل‌بستگی ایمن			دل‌بستگی نایمن		
ضرایب استاندارد نشده	خطای استاندارد	Beta	ضرایب استاندارد نشده	خطای استاندارد	Beta	ضرایب استاندارد نشده	خطای استاندارد	Beta
۲۰/۸۶۷	۴۹/۲۴۲	۰/۰۲۰	۳۶۰/۲	۳۰/۵۰۹	۲۸/۹۸۱	۱۰/۰۵۳	۰/۲۹۵	Constant
۰/۸۵۸	۰/۲۹۶	۰/۰۳۴	۰/۳۴۵	۰/۷۳۱	۰/۹۲۰	۳/۹۴۰	۰/۰۰۰	ره‌اشدگی (ed)
۰/۰۷۶	-۱/۰۶۳	-۰/۱۷۹	-۱/۳۷	۰/۱۷۳	۱/۲۲۱	۴/۵۹۴	۰/۰۰۰	بی‌اعتمادی/بدرفتاری (ab)
۰/۰۷۶	۴/۳۵۷	۰/۰۷۰۶	۵/۵۶۹	۰/۰۰۰	۰/۹۵۶	-۴/۵۰۲	۰/۰۰۰	محرومیت هیجانی (ma)
۰/۰۵۱۸	۲/۱۰۸	۰/۴۱۷	۴/۰۷۲	۰/۰۰۰	۰/۷۵۲	-۴/۰۶۶	۰/۰۰۰	نقص/اشرم (si)
۰/۰۶۹۰	-۰/۹۰۹	-۰/۱۶۸	-۱/۳۱	۰/۱۹۰	۱/۹۹۸	۱/۳۱۴	۰/۱۹۲	انزوای اجتماعی/بیگانگی (ds)
۱/۰۵۲	-۱/۱۴۵	-۰/۱۵۲	-۱/۰۸	۰/۲۷۹	-۲/۰۰۹	-۰/۹۷۱	۰/۳۳۴	وابستگی/بی‌کفایتی (di)
۰/۰۹۳۷	-۰/۶۸۹	-۰/۰۷۱	-۰/۷۳	۰/۴۶۴	-۲/۱۰۰	-۳/۶۲۸	۰/۰۰۰	آسیب‌پذیری نسبت به بیماری (vh)
۱/۰۱۱	۱/۸۷۰	۰/۲۰۱	۱/۸۴۹	۰/۰۶۷	۲/۰۰۴	۴/۱۱۰	۰/۰۰۰	خود تحول نیافته/گرفتار (em)
۰/۰۷۰۹	-۲/۴۷۸	-۰/۴۲۴	-۳/۴۹	۰/۰۰۱	۲/۳۹۲	۳/۳۵۸	۰/۰۰۰	شکست (fa)
۰/۰۷۲۸	-۱/۳۶۸	-۰/۲۴۵	-۱/۸۷	۰/۰۶۳	-۱/۷۶۳	-۱/۷۷۸	۰/۰۷۹	استحقاق/بزرگ‌منشی (et)
۰/۰۹۷۹	۱/۸۱۸	۰/۲۶۳	۱/۸۵۷	۰/۰۶۶	-۰/۲۰۴	-۰/۱۳۸	۰/۰۸۹۱	خویش‌داری/خودانظباطی ناکافی (is)
۰/۰۷۰۵	۰/۳۳۱	۰/۰۴۸	۰/۴۷۰	۰/۰۶۰	۲/۱۹۴	۲/۷۱۷	۰/۰۲۹	ایثار (sb)
۰/۰۸۴۲	-۰/۴۸۶	-۰/۰۵۰	-۰/۵۷	۰/۵۶۵	-۰/۰۸۱	-۰/۰۷۵	۰/۰۹۴۱	اطاعت (ss)
۰/۰۹۷۱	-۰/۲۸۴	-۰/۰۴۰	-۰/۲۹	۰/۷۷۱	۱/۸۷۲	۲/۷۸۳	۰/۰۲۸	بازداری هیجانی (ei)
۰/۰۶۶۹	۰/۸۴۵	۰/۱۷۴	۱/۲۶۴	۰/۲۰۹	۱/۳۲۳	۱/۲۴۰	۰/۰۲۱۸	معیارهای سرسختانه (us)

بر اساس جدول ۴، در افراد با دل‌بستگی ایمن طرح‌واره‌های محرومیت هیجانی (ma)، نقص/اشرم (si) و شکست (fa) می‌توانند سبک دفاعی نوروپیک را پیش‌بینی کنند. همچنین در افراد با دل‌بستگی نایمن، طرح-واره‌های ره‌اشدگی (ed)، بی‌اعتمادی/بدرفتاری (ab)، محرومیت

تحول نیافته/گرفتار (em)، ایثار (sb)، اطاعت (ss) و معیارهای سرسختانه (us) می‌توانند عاطفه‌ی منفی را پیش‌بینی کنند. هم‌چنین در افراد با دلبستگی ناایمن طرح‌واره‌های بی‌اعتمادی/بدرفتاری (ab)، محرومیت هیجانی (ma)، نقص/شرم (si)، انزوای اجتماعی/بیگانگی (ds)، وابستگی/بی‌کفایتی (di) و خود تحول نیافته/گرفتار (em) می‌توانند عاطفه‌ی منفی را پیش‌بینی کنند.

هیجانی (ma)، نقص/شرم (si)، آسیب‌پذیری نسبت به بیماری (vh)، خود تحول نیافته/گرفتار (em)، شکست (fa)، ایثار (sb) و اطاعت (ss) می‌توانند سبک دفاعی رشد نیافته را پیش‌بینی کنند. همبستگی پیرسون، رابطه‌ی معنی‌داری بین تیپ شخصیتی D و بسیاری از طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه ($P < 0.01$) نشان داد. بر اساس جدول ۵، در افراد با دلبستگی ایمن، طرح‌واره‌های بی‌اعتمادی/بدرفتاری (ab)، محرومیت هیجانی (ma)، آسیب‌پذیری نسبت به بیماری (vh)، خود

جدول ۵- ضرایب رگرسیون استاندارد شده و استاندارد نشده‌ی پیش‌بینی عاطفه‌ی منفی از روی طرح‌واره‌های ناسازگار

متغیر	دلبستگی ایمن			دلبستگی ناایمن		
	ضرایب استاندارد نشده		t	ضرایب استاندارد نشده		t
	B	خطای استاندارد		B	خطای استاندارد	
Constant	۳/۹۱۸	-۰/۱۵۲	-۰/۰۳	۴/۳۱۳	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰
رهاشدگی (ed)	۰/۱۶۱	۰/۱۸۲	۱/۱۲۷	۰/۱۶۴	۱/۱۲۸	۰/۲۶۲
بی‌اعتمادی/بدرفتاری (ab)	۰/۱۴۶	۰/۶۱۸	۴/۲۴۲	-۰/۴۹۰	-۲/۲۳۵	۰/۰۲۸
محرومیت هیجانی (ma)	۰/۱۴۷	-۰/۳۶۹	-۲/۵۱	۰/۲۹۷	۳/۷۳۵	۰/۰۰۰
نقص/شرم (si)	۰/۱۶۷	۰/۱۵۸	۱/۶۲۸	۰/۲۲۰	۳/۵۴۷	۰/۰۰۰
انزوای اجتماعی/بیگانگی (ds)	۰/۱۹۸	-۰/۰۵۷	-۰/۴۴	۰/۴۰۷	۳/۴۴۷	۰/۰۰۰
وابستگی/بی‌کفایتی (di)	۰/۱۹۸	۰/۰۲۴	۰/۱۲۱	-۰/۳۲۱	-۳/۳۶۲	۰/۰۰۰
آسیب‌پذیری نسبت به بیماری (vh)	۰/۱۷۶	۱/۰۱۳	۵/۷۵۴	-۰/۰۳۷	-۰/۲۱۳	۰/۸۳۲
خود تحول نیافته/گرفتار (em)	۰/۱۹۰	-۰/۹۰۲	-۰/۵۱۷	۰/۳۵۱	۲/۷۴۳	۰/۰۲۵
شکست (fa)	۰/۱۳۳	۰/۱۵۹	۱/۱۹۸	۰/۲۳۱	۱/۵۳۰	۰/۱۲۹
استحقاق/بزرگ‌منشی (et)	۰/۱۳۷	-۰/۱۶۴	-۱/۱۹	۰/۲۳۳	۱/۳۰۶	۰/۱۹۵
خویش‌ن‌داری/خودانظباطی ناکافی (is)	۰/۱۸۴	-۰/۱۳۰	-۰/۷۰	-۰/۳۲۴	-۱/۶۸۷	۰/۰۹۵
ایثار (sb)	۰/۱۳۲	-۰/۴۹۵	-۳/۷۳	-۰/۱۴۱	-۰/۸۶۰	۰/۳۹۲
اطاعت (ss)	۰/۱۵۸	۰/۴۷۱	۲/۹۷۷	۰/۰۳۰	۰/۱۸۲	۰/۸۵۶
بازداری هیجانی (ei)	۰/۱۸۲	۰/۰۸۵	۰/۶۴۴	-۰/۰۱۷	-۰/۱۰۰	۰/۹۲۰
معیارهای سرسختانه (us)	۰/۱۲۶	۰/۲۵۶	۲/۰۳۷	-۰/۰۲۴	-۰/۱۷۷	۰/۸۶۰

واره‌های رهاشدگی (ed)، نقص/شرم (si)، خود تحول نیافته/گرفتار (em)، شکست (fa)، خویش‌ن‌داری/خودانظباطی ناکافی (is) و بازداری هیجانی (ei) می‌توانند بازداری اجتماعی را پیش‌بینی کنند.

بر اساس جدول ۶، در افراد با دلبستگی ایمن طرح‌واره‌های محرومیت هیجانی (ma)، نقص/شرم (si)، خود تحول نیافته/گرفتار (em)، خویش‌ن‌داری/خودانظباطی ناکافی (is) و ایثار (sb) می‌توانند بازداری اجتماعی را پیش‌بینی کنند. هم‌چنین در افراد با دلبستگی ناایمن طرح-

جدول ۶- ضرایب رگرسیون استاندارد شده و استاندارد نشده‌ی پیش‌بینی بازداری اجتماعی از روی طرح‌واره‌های ناسازگار

متغیر	دلبستگی ایمن			دلبستگی ناایمن		
	ضرایب استاندارد نشده		t	ضرایب استاندارد نشده		t
	B	خطای استاندارد		B	خطای استاندارد	
Constant	۲/۷۹۳	-۳/۲۰۵	-۱/۱۴	۰/۴۰۷	۰/۶۸۵	۰/۰۰۰
رهاشدگی (ed)	۰/۱۱۵	-۰/۰۸۱	-۰/۷۰	۰/۲۶۰	۲/۱۴۰	۰/۰۳۵
بی‌اعتمادی/بدرفتاری (ab)	۰/۱۰۴	۰/۰۰۱	۰/۰۱۲	-۰/۲۸۶	-۱/۵۵۶	۰/۱۲۳
محرومیت هیجانی (ma)	۰/۱۰۵	-۰/۲۸۵	-۲/۷۲	۰/۱۳۹	۰/۹۷۴	۰/۳۳۳

۰/۰۰۰	۳/۷۴۹	۰/۴۴۷	۰/۰۸۹	۰/۳۳۳	۰/۰۰۶	-۲/۸۰	-۰/۲۵۷	۰/۰۶۹	-۰/۱۹۵	نقص/شرم (si)
۰/۱۰۷	۱/۶۲۸	۰/۳۸۳	۰/۱۸۰	۰/۲۹۳	۰/۸۵۱	۰/۱۸۸	۰/۰۲۲	۰/۰۹۲	۰/۰۱۷	انزوای اجتماعی/بیگانگی (ds)
۰/۱۸۴	-۱/۳۳۹	-۰/۲۶۴	۰/۲۴۵	-۰/۳۲۸	۰/۷۱۴	۰/۳۶۸	۰/۰۴۶	۰/۱۴۱	۰/۰۵۲	وابستگی/بی‌کفایتی (di)
۰/۱۱۶	۱/۵۸۵	۰/۲۳۱	۰/۱۵۳	۰/۲۴۲	۰/۱۰۴	۱/۶۳۹	۰/۱۴۲	۰/۱۲۵	۰/۲۰۶	آسیب‌پذیری نسبت به بیماری (vh)
۰/۰۰۲	۳/۲۲۷	۰/۵۴۴	۰/۲۱۴	۰/۶۸۹	۰/۰۰۰	۵/۶۱۱	۰/۵۴۷	۰/۱۳۵	۰/۷۵۹	خود تحول نیافته/گرفتار (em)
۰/۰۰۰	۳/۹۰۲	۰/۴۹۳	۰/۱۲۹	۰/۵۰۵	۰/۱۹۴	۱/۳۰۶	۰/۱۴۲	۰/۰۹۵	۰/۱۲۴	شکست (fa)
۰/۱۴۸	-۱/۴۶۱	-۰/۲۱۸	۰/۱۱۷	-۰/۱۷۱	۰/۱۷۲	۱/۳۷۳	۰/۱۶۰	۰/۰۹۷	۰/۱۳۴	استحقاق/بزرگ‌منشی (et)
۰/۰۰۲	-۳/۱۳۴	-۰/۵۰۴	۰/۱۷۶	-۰/۵۵۰	۰/۰۱۵	-۲/۴۷	-۰/۳۱۵	۰/۱۳۱	-۰/۳۲۵	خویش‌ن داری/خودانظباطی ناکافی (is)
۰/۰۹۹	-۱/۶۶۵	-۰/۳۰۵	۰/۱۵۱	-۰/۲۵۲	۰/۰۲۱	۲/۳۴۱	۰/۲۱۶	۰/۰۹۴	۰/۲۲۱	ایثار (sb)
۰/۱۰۹	۱/۶۱۹	۰/۲۲۲	۰/۱۲۸	۰/۲۰۸	۰/۰۵۷	۱/۹۲۴	۰/۱۵۱	۰/۱۱۳	۰/۲۱۷	اطاعت (ss)
۰/۰۲۵	-۲/۲۸۳	-۰/۳۱۹	۰/۱۲۴	-۰/۲۸۴	۰/۰۷۲	-۱/۸۱	-۰/۲۲۴	۰/۱۳۰	-۰/۲۳۶	بازداری هیجانی (ei)
۰/۲۶۱	۱/۱۳۱	۰/۱۵۸	۰/۱۲۶	۰/۱۴۳	۰/۰۰۰	۵/۱۹۶	۰/۶۴۲	۰/۰۸۹	۰/۴۶۵	معیارهای سرسختانه (us)

همبستگی پیرسون رابطه‌ی معنی‌داری بین تیپ شخصیتی D و ساز و کارهای دفاعی ($P < 0/01$) نشان داد. بر اساس جدول ۷، در افراد با دلبستگی ایمن و نایمن، سبک دفاعی رشد یافته و سبک دفاعی نورو تیک می‌تواند عاطفه‌ی منفی را پیش‌بینی کنند. بر اساس جدول ۸، در افراد با

دلبستگی ایمن سبک دفاعی رشد یافته و سبک دفاعی نورو تیک می‌تواند بازداری اجتماعی را پیش‌بینی کنند. در افراد با دلبستگی نایمن سبک دفاعی رشد یافته، سبک دفاعی نورو تیک و سبک دفاعی رشد نیافته می‌توانند بازداری اجتماعی را پیش‌بینی کنند.

جدول ۷- ضرایب رگرسیون استاندارد شده و استاندارد نشده‌ی پیش‌بینی عاطفه‌ی منفی از روی طرح‌واره‌های ناسازگار

متغیر	دلبستگی ایمن		دلبستگی نایمن		t	سطح معنی-داری
	ضرایب استاندارد نشده	ضرایب استاندارد شده	ضرایب استاندارد نشده	ضرایب استاندارد شده		
	B	Beta	B	Beta	t	سطح معنی-داری
Constant	۱۸/۶۰۳	۳/۱۴۹	۲۱/۹۳۹	۲/۷۲۹	۵/۹۰۷	۰/۰۰۰
سبک دفاعی رشد یافته	-۰/۱۳۹	۰/۰۳۵	-۰/۱۱۶	۰/۰۳۹	-۳/۹۷	۰/۰۰۳
سبک دفاعی نورو تیک	۰/۰۸۷	۰/۰۴۳	۰/۰۶۶	۰/۰۳۱	۲/۰۲۵	۰/۰۳۷
سبک دفاعی رشد نیافته	۰/۰۱۸	۰/۰۱۵	۰/۰۲۰	۰/۰۱۲	۱/۱۷۳	۰/۰۸۴

جدول ۸- ضرایب رگرسیون استاندارد شده و استاندارد نشده‌ی پیش‌بینی بازداری اجتماعی از روی طرح‌واره‌های ناسازگار

متغیر	دلبستگی ایمن		دلبستگی نایمن		t	سطح معنی-داری
	ضرایب استاندارد نشده	ضرایب استاندارد شده	ضرایب استاندارد نشده	ضرایب استاندارد شده		
	B	Beta	B	Beta	t	سطح معنی-داری
Constant	۱۶/۴۴۰	۲/۴۳۲	۲۲/۹۶۸	۲/۳۲۸	۶/۷۶۱	۰/۰۰۰
سبک دفاعی رشد یافته	-۰/۰۹۹	۰/۰۲۷	-۰/۲۳۹	۰/۰۳۳	-۳/۶۵	۰/۰۰۰
سبک دفاعی نورو تیک	۰/۱۱۰	۰/۰۳۳	۰/۰۵۴	۰/۰۲۷	۳/۳۳۹	۰/۰۴۶
سبک دفاعی رشد نیافته	۰/۰۱۵	۰/۰۱۲	۰/۰۴۲	۰/۰۱۰	۱/۲۸۸	۰/۰۰۰

مانده است (۸،۱۰).

بحث

نتایج نشان داد که رابطه‌ی بین طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه و ساز و کارهای دفاعی در افراد با دلبستگی ایمن و نایمن، تفاوت قابل توجهی دارد. این یافته، همسو با تحقیقات پلاتس، میسون و تاپسون، پینتو-گوویا و همکاران است (۶،۳۰،۳۱). نتایج حاصل از تحقیق استایلز نشان می‌دهد که افزایش طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه، رضایت زناشویی و صمیمیت را

مفهوم طرح‌واره‌های ناسازگارانه‌ی اولیه، هسته‌ی طرح‌واره‌درمانی است. تصور می‌شود طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه، نتیجه‌ی تجارب نامطلوب و نیازهای عاطفی هسته‌ای برآورده نشده در دوران کودکی باشد. اگر چه، گسترش‌دهندگان اصلی مدل طرح‌واره‌درمانی اظهار داشتند که نظریه‌ی توسعه‌ی طرح‌واره‌های ناسازگارانه‌ی اولیه تا حد زیادی مفهومی باقی

می‌گیرند، احتمالاً نشانگر اختلال روان‌شناختی هستند یعنی هم استفاده به طور نامعمول بالا و هم استفاده به طور نامعمول پایین از یک دفاع، ممکن است با اختلالات شخصیتی در ارتباط باشد. به عبارت دیگر، استفاده از دفاع‌ها در سطح بهنجار، از فرد در مقابل اضطراب و تنش زیاد و غیرضروری محافظت می‌کند، عدم دسترسی کافی به دفاع‌ها، فرد را در برابر ناراحتی هیجانی باز می‌گذارد، و یا استعمال افراطی از دفاع‌ها که ادراک فرد را از واقعیت مخدوش ساخته و اثر منفی بر تحول شخصیت می‌گذارد (۳۵). کوستا و همکاران بیان کردند که دفاع‌های تطبیقی و بالغ، یک رابطه‌ی مثبت با برون‌گرایی و باز بودن دارند، در حالی که دفاع‌های روان‌رنجور و سبک‌های مقابله‌ای ناسازگارانه با روان‌رنجوری مرتبط هستند. بنابراین شواهدی وجود دارد که نشان می‌دهد پنج صفت بزرگ شخصیت با استفاده از ساز و کارهای دفاعی در ارتباط است (۳۴).

مطالعه‌ی حاضر با محدودیت‌هایی نیز همراه بود که از آن جمله می‌توان به تمرکز این مطالعه بر بیماران مراجعه‌کننده به مرکز مشاوره در تهران اشاره کرد که تعمیم نتایج را به افراد دیگر و هم‌چنین نمونه‌های مشابه در دیگر شهرستان‌ها مشکل خواهد بود. هم‌چنین، غیرهمسان بودن افراد بر اساس متغیرهای مداخله مانند سن، تحصیلات و سایر متغیرهای جمعیت‌شناختی می‌تواند به عنوان یکی از محدودیت‌های عمده‌ی این مطالعه در نظر گرفته شود.

نتیجه‌گیری

نتایج نشان داد که روابط بین طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه، ساز و کارهای دفاعی و تیپ شخصیتی D در افراد دارای دلبستگی ایمن و نایمن، تفاوت معنی‌داری دارد. با توجه به اهمیت دلبستگی در گسترش طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه و اثرات این طرح‌واره‌ها و ساز و کارهای دفاعی در آسیب‌شناسی شخصیت، توجه به کارکردهای شناختی و دلبستگی می‌تواند به فرایند درمان کمک کند.

کاهش می‌دهد (۳۱). هم‌چنین مشکلات روان‌شناختی مانند اختلالات اضطرابی و افسردگی با طرح‌واره‌ها در ارتباط هستند. پژوهش‌ها همبستگی منفی معنی‌دار بین نمره‌ی طرح‌واره‌ی محرومیت هیجانی و مشکلات در روابط، گوشه‌گیری و اختلالات روانی را تایید کرده‌اند (۳۱). این‌ها همگی نشان می‌دهند که طرح‌واره‌های ناسازگار به عنوان یک عامل شناختی اولیه و تفسیر فرد از جهان می‌تواند باعث بروز اختلالات گردد. در این حالت، تاثیر طرح‌واره‌های ناسازگار بر ساز و کارهای دفاعی، امری روشن و قابل انتظار است زیرا ساز و کارهای ناپخته در اکثر اختلالات از جمله افسردگی و اضطراب، فعال بوده و به نظر می‌رسد نیروی خود را از طریق طرح‌واره‌ها می‌گیرند.

علاوه بر این، نتایج نشان داد که رابطه بین طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه و شخصیت D در افراد با دلبستگی ایمن و نایمن، تفاوت قابل توجهی دارد. این یافته، هم‌سو با تحقیقات کالوته و همکاران، پینتو-گوویا و همکاران، کاستیل^۱ و همکاران می‌باشد (۲۰، ۳۰، ۳۲). طرح‌واره‌ها یکی از ساختارهای شناختی در نظر گرفته می‌شوند که در انتخاب، رمزگذاری و ارزیابی محرک، موثر هستند و باعث سوگیری در تفسیر ما از وقایع زندگی می‌شوند. این پیش‌داوری‌ها در آسیب‌شناسی روانی به صورت یک سوءتفاهم و نگرش‌های تحریف شده، فرضیات نادرست، اهداف و انتظارات غیر واقعی، باز نمود می‌کنند (۳۳). می‌توان انتظار داشت که با توجه به نوع خاص طرح‌واره‌ها، فرض‌ها، نگرش‌ها، اهداف و انتظارات نابهنجاری در افراد ایجاد شود که علایم ویژه‌ی نوعی از شخصیت را منعکس سازند.

هم‌چنین، نتایج نشان داد که رابطه‌ی بین شخصیت D و ساز و کارهای دفاعی در افراد با دلبستگی ایمن و نایمن، تفاوت قابل توجهی دارد. یافته‌ها هم‌سو با پژوهش‌های کوستا، زاندرمن، مک‌کری و کرامر می‌باشد (۳۴، ۳۵). دفاع‌هایی که بسیار زیاد یا بسیار کم مورد استفاده قرار

¹Castile

References

1. Bowlby J. Attachment and loss. New York: Basic Books; 1969: 20-75.
2. Bowlby J. Attachment and loss. New-York: Basic Books; 1980: 50-83.
3. Zeifman D, Hazan C. Pair bonds as attachments: Reevaluating the evidence. In: Cassidy J, Shaver PR. (editors). Handbook of attachment: Theory, research, and clinical applications. 2nd ed. New-York: Guilford; 2008: 436-55.
4. Main M, Goldwyn R. Adult attachment rating and classification system. In: A topology of human attachment organization assessed in discourse, drawings and interviews. Main M. (editor). New-York: Cambridge University; 1990: 45-55.
5. Simard V, Moss E, Pascuzzo K. Early maladaptive schemas and child and adult attachment: A 15-year longitudinal study. Psychol Psychother 2011; 84(4): 349-66.
6. Mason O, Platts H, Tyson M. Early maladaptive schemas and adult attachment in a UK clinical population. Psychol Psychother 2005; 78(Pt 4): 549-64.
7. Young J. The Young Schema Questionnaire-Shortened Inventory. [cited 1998]. Available from: URL; <http://www.schematherapy.com>.
8. Rafaelli E, Bernstein DP, Young J. Schema therapy: Distinctive features. London: Routledge; 2010: 62-83.

9. Riso LP, Froman SE, Raouf M, Gable P, Maddux RE, Turini-Santorelli N, et al. The long-term stability of early maladaptive schemas. *Cogn Ther Res* 2006; 30(4): 515-29.
10. Young JE, Klosko JS, Weishaar ME. *Schema therapy: A practitioner's guide*. New York: Guilford; 2003: 25-69.
11. Freud A. *The ego and the mechanisms of defence*. London: Hogarth Press and Institute of Psycho-Analysis; 1937: 5-23.
12. Andrews G, Singh M, Bond M. The defense style questionnaire. *J Nerv Ment Dis* 1993; 181(4): 246-56.
13. Denollet J. Type D personality. A potential risk factor refined. *J Psychosom Res* 2000; 49(4): 255-66.
14. Michal M, Wiltink J, Grande G, Beutel ME, Brähler E. Type D personality is independently associated with major psychosocial stressors and increased health care utilization in the general population. *J Affect Disord* 2011; 134(1-3): 396-403.
15. Schiffer AA, Pedersen SS, Widdershoven JW, Denollet J. Type D personality and depressive symptoms are independent predictors of impaired health status in chronic heart failure. *Eur J Heart Fail* 2008; 10(9): 922-30.
16. Martens EJ, Mols F, Burg MM, Denollet J. Type D personality predicts clinical events after myocardial infarction, above and beyond disease severity and depression. *J Clin Psychiatry* 2010; 71(6): 778-83.
17. Denollet J, Vaes J, Brutsaert DL. Inadequate response to treatment in coronary heart disease: adverse effects of type D personality and younger age on 5-year prognosis and quality of life. *Circulation* 2000; 102(6): 630-5.
18. Mols F, Denollet J. Type D personality in the general population: a systematic review of health status, mechanisms of disease, and work-related problems. *Health Qual Life Outcomes* 2010; 8: 1-9.
19. Cihan Güngör H. The predictive role of early maladaptive schemas and attachment styles on romantic relationships. *Int J Soc Sci Educ* 2015; 5(2): 417-30.
20. Calvete E, Estévez A, López de Arroyabe E, Ruiz P. The schema questionnaire-short form. *Eur J Psychol Assess* 2005; 21(2): 90-9.
21. Hooman HA. [Knowledge of scientific methods in the behavioral sciences (basic research)]. 4th ed. Tehran: Parsa; 2002: 195-220. (Persian)
22. Welburn K, Coristine M, Dagg P, Pontefract A, Jordan S. The schema questionnaire-short form: Factor analysis and relationship between schemas and symptoms. *Cogn Ther Res* 2002; 26: 519-30.
23. Youssefi N, Etemadi O, Bahrami F. [Psychometric properties of the early maladaptive schema questionnaire]. Ph.D. Dissertation. Faculty of Education and Psychology, University of Isfahan, 2009. (Persian)
24. Wu JR, Moser DK. Type D personality predicts poor medication adherence in patients with heart failure in the USA. *Int J Behav Med* 2014; 21(5): 833-42.
25. Ahmadpur Mobarakeh AR, Ahadi H, Mazahery MM, Nafisi G. [Construction and validation of a scale to measure type D personality and its relationship with coronary heart disease]. *Knowledge and research in psychology* 2008; 32: 37-60. (Persian)
26. Ehteshamzadeh P, Pasha R, Samimi Z. [Compare defense mechanisms between staff of production, maintenance department (direct reduction) and administrative staff of Khuzestan Steel Company]. *New findings in psychology* 2013; 7: 21-33. (Persian)
27. Hazan C, Shaver P. Romantic love conceptualized as an attachment process. *J Pers Soc Psychol* 1987; 52: 511-24.
28. Collins NL, Read SJ. Adult attachment, working models, and relationship quality in dating couples. *J Pers Soc Psychol* 1990; 54: 644-63.
29. Khanjani Z. [Role of sensory deficits in attachment styles and behavior problems in children]. *Journal of psychology*, University of Tabriz 2008; 3(9): 21-46. (Persian)
30. Pinto-Gouveia J, Castilho P, Galhardo A, Cunha M. Early maladaptive schemas and social phobia. *Cogn Ther Res* 2006; 30: 571-84.
31. Stiles OE. Early maladaptive schema and intimacy in young adults' romantic relationships. Ph.D. Dissertation. Alliant International University, 2004.
32. Castile KP, Howlet B. The early maladaptive schemas of self-mutilators. *J Cogn Psychother* 2007; 20: 271-91.
33. Pascal A, Christine A, Jean L. Development and validation of the cognitive inventory of subjective distress. *Int J Geriatr Psychiatry* 2008; 23: 1175-82.
34. Costa PT, Zonderman AB, McCrae RR. Personality, defense, coping, and adaptation in older adulthood. In: Cummings EM, Greene AL, Karraker KH. (editors). *Life-span developmental psychology: Perspectives on stress and coping*. Hillsdale, NJ: Erlbaum; 1991: 277-93.
35. Cramer P. Personality change in later adulthood is predicted by defense mechanism use in early adulthood. *J Res Pers* 2003; 37(1): 76-104.